

KURJER WILEŃSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 85 (1430)

Przed wyborami w Anglii.

Pierwotnie informacje i pogłoski półurzędowe przepowiadały 29 maja, jako termin wyborów. Liberali i Labour Party wykupili na dzień 28-go maja prawo urządzania meetingów we wszystkich wielkich salach, by w dzień ostatni masowemu zgromadzeniom i mowami swoich przywódców podnieść ducha i nastrój swoich zwolenników i nowych jeszcze pozyskać stronników. Tymczasem rząd splątał im figlę, ogłosił wybory na 30, sam zapewniwszy sobie i swoim wszystkim sale na dzień poprzedni. Prawda, że uwzględniono także i termin półroczny przeprowadzek na dzień 29 maja, w którym Anglik, nie cierpiący już na nędzę mieszkaniową, o ile nie uczynił tego na św. Michała, zmienia swój cottage, bungalow, czy też wspaniałą mansion na wsi, lub dom, domek, flat (mieszkanie w domu czynszowym) maisonette (półpiętro) w mieście.

Zakłady i prorocтва co do wyniku wyborów są na porządku dziennym. Sportowej podniety tym zakładowi dodaje „the dark horse”, biorące tym razem udział w biegu reszcie podłotków, bo za nie okrzyczano kobiety poniżej lat 30, żywił nieznaną, nieopanowaną i nieobliczalną. Labourzyści zapewniają, że zwyciężą; konserwatyści, pomimo niekorzystnych prognostyków z ostatnich wyborów uzupełniających, liczą, że powrócą choć w słabszej sile, ale zawsze w większości; a liberali snują swoje rachuby, że wyłoni się sytuacja podobna do tej, jak w roku 1910-m, kiedy to przy równej sile Whigów i Torysów językiem u wagi byli Irlandczycy. Tym razem liberali sądzą, że konserwatyści i labourzyści, nie mając decydującej większości, uciekać się będą do ich pomocy. Z tą możliwością liczą się też i inne czynniki i stąd może nadmierna uwaga, jaką ścigają na siebie liberali w tych wyborach, stąd napomnienia pod ich adresem pływające, wypominania grzechów minionych, przestroga przed nieostrożnościami w przyszłości.

Znany pisarz polityczny, Garvin, pisze o liberalach, że są oni jak owa „peau de chagrin” z powieści Balzaca, kurcząca się bezustannie, siła przekleństwa czy czarów. Kto wie, czy i tu jakaś „magia” czy inne wpływy czarodzieja z Walji, Dawida Lloyd George'a nie wchodzi w grę. Temu to niespokojnemu duchowi przypisują starzy liberali angielscy debacie moźnej niedgdy partii whigów. I odsunęli by się od niego, jak odsunął się już drugi wybitny liberal Runciman, jak wszyscy ci, co opuściliby szeregi stronnictwa, gdyby nominalny ich przywódca nie posiadał klucza do sechmu. Do kasy partyjnej. Historia tego funduszu też nie przyniosła sławy partii. Jest wprawdzie tajemnicza poliszynela, że każdy rząd za tytuły i honory, które rozdaje różnym zubożonym kupcom i przemysłowcom, bardzo znacznie pobiera sumy. Nie wprost. Nie wie rzekomo rząd czyli lewica, co bierze prawica, czyli „Chief Whip”, godność poza Anglią nieznaną, organizatora i mentora stronnictwa w Izbie i poza nią. Fundusze tą drogą uzyskane idą na fundusz wyborczy. Podczas rządów koalicyjnych z sumy przypadającej na liberalów lwią część zatrzymał Lloyd George i przy pomocy dwóch „trustees” (powierników, kuratorów), z ich upoważnieniem i za ich wiedzą rządził temi pieniędzmi. Wybory w Anglii są rzeczą bardzo kosztowną. A bez Lloyd George'a niema funduszu wyborczego liberalów.

Wybory uzupełniające w Toxteth i Eddisbury wykazują pewien wzrost głosów liberalnych. Trzeba więc wziąć pod uwagę i tę ewentualność. Lloyd George ze swoją grupą be-

dzie językiem u wagi i za różne koncesje i wpływy pójdzie ręką w rękę z partją robotniczą. Rządy wewnętrzne labourzystów w Anglii mniej budzą obaw, niż w krajach innych rządy radykalne, bo socjaliści angielscy to inny zupełnie typ od skrajnych radykałów kontynentalnych i Ramsay Mac Donald, czy Snowden, czy też inny wybitny polityk labourysta jest przedewszystkiem Anglikiem i w pewnej mierze imperialistą.

Polskę i Europę interesowałaby w razie zmiany rządu polityka zagraniczna nowych władców. Nie budzą w nas zbyt wielkiej nadziei niektóre wystąpienia Ramsay Mac Donald, ignorancie wycieczki antipolskie Lloyd George'a i pangermańskie sympatie różnych organów Labour Party. Wierzyć jednak trzeba rozważać czynników, które w chwili, gdy odpowiedzialność za dobro imperjum spadnie na ich barki, unikać będą wszelkiego rodzaju eksperymentów i skoków na grunt niepewny i nieznaną.

Jakby w przeczuciu obaw i nastrojów zainteresowanych ewentualną zmianą angielskiego rządu,

p. Baldwin na dorocznym obiedzie prasy zagranicznej, m. in. tak wazkie wypowiedział słowa: „Jakikolwiek będzie rząd, który dojdzie do władzy, wielkie wytyczne naszej polityki zagranicznej nie ulegną znaczniejszej zmianie. Cel, do którego zmierza Anglia, a z nią wszystkie stronnictwa w kraju, to pokój. Tylko w czasie pokoju możemy rozwinąć nasze możliwości i możliwości imperjum, i w ten sposób przyczynić się do dobrobytu ludzkości”. A p. Austen Chamberlain na tym samym bankiecie dowodził, że: „Niema tajemnic w zagranicznej polityce angielskiej. Potrzebą i życzeniem świata jest pokój. A pokój jest polityką naszego rządu. Gdy nadejdzie godzina, gdy nasz mandat władzy wygaśnie, gotowi jesteśmy stanąć przed sądem w świetle tego, cośmy zdziałali dla utrwalenia pokoju w teraźniejszości i zapewnienia go na przyszłość”.

Bys.
— Sprawozdanie. W wczorajszym numerze mylnie został wydrukowany tytuł artykułu wstępnego. Należy czytać „Praca organiczna na Wołyniu”.
Również winniśmy sprostować błąd, jaki się wkrał do tytułu telegramu P.A.T., zamieszczonego w numerze z dn. 27 ub. m. donoszącego o skazaniu byłego ministra lotewskiego Galdmana na rok więzienia za defraudację. Przymiotnik był wypady z tytułu i wskutek tego czytelnik mógł poznać fałszywe wyobrażenie o moralnej wartości ministrów lotewskich.

Kto będzie prezesem Banku Polskiego?

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).
W dniu 15-go b. m. upływa termin kadencji urzędowania prezesa Banku Polskiego p. Stanisława Karpińskiego. O ile do nadchodzącego poniedziałku nie nastąpi ponowna nominacja Karpińskiego na stanowisko prezesa Banku Polskiego, co w tej chwili wydaje się rzeczą problematyczną, to funkcję jego obejmie wiceprezes Banku dr. Feliks Młynarski.

Sto milionów zł. na zasilenie ruchu budowlanego.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).
Rada Banku Gospodarstwa Krajowego przedłożyła ministerstwu skarbu wniosek o wyasygnowaniu, na rozpoczynający się sezon budowlany 100 mil. złotych, dla zasilenia ruchu budowlanego w rozmiarach co najmniej takich, jak w roku ubiegłym.
Sprawa ta jest obecnie przedmiotem rozważania w ministerstwie skarbu i zostanie załatwiona w najbliższym czasie. Decyzję wymagać będą uchwał Rady Ministrów, co według przypuszczenia nastąpi na jednym z pierwszych posiedzeń nowego gabinetu.

Przyjęcie u p. Prezydenta.

WARSZAWA, 12 IV. (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w godzinach rannych kanclerza kapituły orderu Polonia Restituta w sprawie posiedzenia tej kapituły. O godzinie 12 i pół Pan Prezydent przyjął pp. Rogoyskiego i Rudowskiego w sprawie prac melioracyjnych w województwie białostockim.

Niezrozumiałe stanowisko Litwy w sprawie wymiany więźniów z Polską.

Dn. 10 marca odbyła się w Kownie konferencja między polskim a litewskim Czerwonym Krzyżem pod przewodnictwem delegata międzynarodowego komitetu Czerw. Krzyża. prof. Wernera, na której ustalono szczegóły wymiany więźniów politycznych, która się miała odbyć dn. 10 kwietnia.

Tymczasem w oznaczonym terminie wymiana nie została dokonana, ponieważ litewski Czerwony Krzyż zawiadomił w ostatnie chwile, że zaszły nieprzewidziane przeszkody i zażądał odroczenia terminu. Według pogłosek p. Woldemaras miał sprzeciwić się wymianie, ustalonej poprzednio na 10 kwietnia w porozumieniu z prezesem litewskiego Czerwonego Krzyża Szlupasem.

Ulgi dla wycieczek na wystawę poznańską.

Ministerstwo komunikacji zdecydowało rozszerzyć ulgi dla wycieczek zbiorowych młodzieży, udających się na wystawę poznańską, w ten sposób, że o ile wycieczki przybywać będą z odległości większej niż 700 km. pobierana będzie od nich opłata tylko za 700 km. Projektuje się również zastosowanie tych ulg i do zbiorowych wycieczek dorosłych. Wycieczki zbiorowe z Wilna do Poznania będą więc opłacać przejazd tylko za 700 km. (—)

Unormowanie stosunków w przemyśle i handlu.

Min. przemysłu i handlu jest w toku przygotowania całego szeregu ustaw, mających na celu unormowanie stosunków prawnych w handlu i przemyśle. Początkiem w tym kierunku była ustawa o spółkach akcyjnych. Opracowana jest ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. W toku dyskusji jest ustawa o kartelach.

Przystąpiono ostanio do opracowania podstawowej ustawy o spółkach zwykłych.

Dotychczasowe przepisy w tej materji są niejednolite, inne w kongresowe, a inne w byłym zaborze pruskim i Małopolsce. Z tego powodu niejednokrotnie dochodzi do komplikacji natury prawnej. Wszystkie opracowywane projekty ustaw mają być jeszcze w roku bieżącym doprowadzone do ogłoszenia. (—)

Ratyfikacja niem.-rosyjskiego traktatu rozejmowego.

BERLIN, 12. IV. (Pat). Minister spraw zagranicznych dr. Stresemann i ambasador unji sowieckiej Krestinskij dokonali dziś w południe w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy wymiany dokumentów ratyfikacyjnych niemiecko-rosyjskiego traktatu rozejmowego, podpisanego w dn. 25 stycznia r. b. w Moskwie. Traktat ten wszedł tem samym w życie.

Rewolta studentów w Hiszpanii.

PARYŻ, 12. IV. (Pat). W/g doniesień „Le Journal'a” z Madrytu, ruch wśród studentów wzmagają się, Komitet strajkowy rozesłał po całym kraju nowy manifest, zalecający trwanie na nieprzejednanym stanowisku. W Saragossie i Grenadzie studenci wygwizdali rektora, a nawet go pobili.

Spóźniona ekspedycja ratunkowa.

WIENIEN, 12. IV. (Pat). Dzienniki donoszą z Medjolanu, że inż. Albertini czyni obecnie przygotowania do nowej ekspedycji ratunkowej za grupą zaginionych rozbitków statku „Italia”.

Przed ukonstytuowaniem się nowego gabinetu.

Dekret p. Prezydenta ukaże się dzisiaj.
(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Narada p. Prezydenta Rzplitej, p. premiera Bartla i Marszałka Piłsudskiego, dnia 11 kwietnia 1929 r., trwająca 3 i pół godziny, była decydującą konferencją w sprawie powołania nowego rządu. Pomimo to, o naradzie tej niepodano nikomu żadnych szczegółów choćby najdrobniejszych. Prasa poranna w Warszawie zamieściła szereg wiadomości, które oczywiście są dowolnymi domysłami i plotkami. Między innymi pogłoskami, krążyła i ta, że p. premier Bartel pozostanie w rządzie, ewentualnie pozostanie prezesem Banku Polskiego.

We wczorajszym „Przeglądzie Wieczornym” znajdujemy wywiad z p. premierem Bartlem, dotyczący tych dwóch pytań. Na pytanie co jest prawdą, a co plotką, jeżeli chodzi o obecną sytuację polityczną, p. premier odpowiedział: „Dotychczas zdecydowana została jedynie sprawa ta, że ja odchodzę”. Na pytanie drugie czy prawdziwą jest wiadomość, że p. premier Bartel obejmie prezesurę Banku Polskiego, odpowiedział negatywnie, że jest to absolutnie nieprawdopodobne.

Taki stan rzeczy był wczoraj rano; wieczorem jednak sytuacja nie miała całkowicie się wyklarować, albowiem z kół oficjalnych zakomunikowano, że jeszcze w nocy, albo dziś rano ukażą się dekrety dymisyjne gabinetu p. premiera Bartla i dekret, powierzający p. min. Świtalskiemu misję utworzenia nowego rządu.

W dniu 11 kwietnia r. b. narada w Generalnym Inspektoracie Armji poświęcona była, jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych, głównie sprawie obsadzenia dwóch najważniejszych w chwili obecnej tek gospodarczych: Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Przemysłu i Handlu, albowiem sytuacja gospodarcza kraju wymaga, by na tych dwóch fotelech ministerjalnych zasiadli ludzie z wielkimi zdolnościami.

Jak się dowiadujemy dalej, p. Kwiatkowski prawdopodobnie zostanie w nowym rządzie jako min. przemysłu i handlu. Natomiast tekę min. skarbu ma podobno objąć poseł polski w Budapeszcie min. Matuszewski. Wiadomość tę podajemy jednak z zastrzeżeniem. W każdym bądź razie Marszałek Piłsudski w dniu wczorajszym zawiadzał telegraficznie p. min. Matuszewskiego do Warszawy.

Równocześnie mamy możność stwierdzić, iż pogłoski o kandydaturze p. Prepeńskiego na min. reform rolnych w przyszłym rządzie nie były oparte na żadnych istotnych podstawach.

Pożegnanie p. prem. Bartla z rządem.

Pan prem. Bartel wyjeżdża do Włoch

(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj o godzinie 6-ej pop. w prywatnych apartamentach p. premier Bartel urządził przyjęcie dla członków rządu. Przyjęcie to miało charakter pożegnany. Pan premier Bartel żegnał się ze swoimi najbliższymi współpracownikami, wraz z którymi przez 3 lata kierował nawą państwową.

Pan premier Bartel przygotowuje się do wyjazdu zagranicę w celach leczniczych. Wyjazd nastąpi na początku przyszłego tygodnia. A zatem do tego czasu do steru powołany będzie nowy rząd.

Pan premier Bartel uda się najpierw do kuracyjnej miejscowości we Włoszech Monte Catini, gdzie spędzi kilka tygodni, następnie zaś osiadzie na czas dłuższy we Florencji, zamierzając poświęcić się tam pracy nad drugim tomem dzieła p. t. „O perespektywie”.

Ostateczna suma długów niemieckich — 50 miliardów.

PARYŻ, 12. IV. (Pat). Jak podaje „Le Journal”, rzeczoznawcy państw — wierzycieli Niemiec ustalili na 50 miliardów ostateczną sumę długu wojennego Niemiec.

PARYŻ, 12. IV. (Pat). Na dzisiejszym rannem posiedzeniu rzeczoznawcy głównych państw wierzycielskich uzgodnili minimalną wysokość swych pretensyj wobec Rzeszy niemieckiej. — Jest rzeczą niemal pewną, że sposoby regulowania tych pretensyj zostaną ostatecznie ustalone w dniu dzisiejszym.

BERLIN, 12. IV. (Pat). Prasa niemiecko-narodowa przytacza za dziennikami paryskimi obliczenia, dotyczące niemieckich spłat odszkodowawczych, ustalonych na konferencjach rzeczoznawców aljanckich.

Część rat rocznych przeznaczona na pokrycie długów aljanckich, które mają być wypłacane przez lat 58, zaczynając się będzie od 870 milj. i osiągnie 1.700 milionów, natomiast druga część przeznaczona na pokrycie kosztów odbudowy i na właściwe odszkodowania zredukowano w globalnej sumie z 19 miliardów na 12 miliardów, względnie 13 miliardów, co w łącznej sumie dawałoby ogólną wysokość rocznych rat niemieckich początkowo 1700 milionów, następnie w ciągu 10 lat prowadziłoby do podwyższenia raty rocznej do 2300 milionów, a po 38 latach znów redukowałoby ogólną wysokość raty rocznej do 1700 milionów.

Pomiędzy obliczeniami rzeczoznawców aljanckich a stanowiskiem p. Younga ma istnieć dotychczas różnica, wynosząca około 200 milionów. Prasa niemiecko-narodowa zgóry określa te cyfry jako niemożliwe do przyjęcia.

Sprawa ukonstytuowanie się gabinetu w Niemczech.

BERLIN, 12. IV. (Pat). W ciągu dnia dzisiejszego spodziewane jest w kołach politycznych ostateczne ukonstytuowanie się gabinetu i ogłoszenie nominacji nowych ministrów. Jednakże centrowa „Germania” demontuje jeszcze w dzisiejszym rannem wydaniu wiadomość o desygnowaniu pos. Stegerwalda na ministra komunikacji, nazywając tę wiadomość tylko dowolną kombinacją. „Germania” oświadcza, że członkowie frakcji centrowej są w Berlinie nieobecni i że żadnej decyzji w tej sprawie frakcja nie podejmowała.

BERLIN, 12. IV. (Pat). Sprawa rekonstrukcji i uzupełnienia gabinetu Muellera przez trzech ministrów centrowych została odroczone do soboty wobec tego, że dotychczasowy demokratyczny minister sprawiedliwości dr. Koch, który musi z gabinetu ustąpić, na specjalne zlecenie prezydenta Hindenburga i Rządu Rzeszy ma wprowadzić jutro przed południem w urządowanie nowego prezydenta trybunału Rzeszy dr. Bumkego.

Cziczcerin wraca do Moskwy.

Berlin, 12. IV. (Pat). „Berliner Tageblatt” donosi, że komisarz spraw zagranicznych Sowietów Cziczcerin, który bawił dotychczas w sanatorium w Berlinie, wyjeżdża dziś z Niemiec. Aczkolwiek kuracja nie jest całkowicie zakończona, jednak komisarz Cziczcerin przerywa ją, by powrócić do Moskwy. Przed swym odjazdem komisarz Cziczcerin złożył dziś min. Stresemannowi wizytę pożegnania.

Wiadomości z Kowna.

Minister spraw wewn. aresztowaniami socjal-demokratów.

Minister spraw wewnętrznych udzielił prasie wyjaśnień o ostatnich aresztowaniach socjal-demokratów. Zakomunikował on, że całkowicie miał być ustalony związek centralnego komitetu litewskich socjaldemokratów z centralnym komitetem pleckajtisowców w Wilnie. Następnie stwierdzone zostało, że pleckajtisowcy działalność swą przerzucali na prowincję, organizując w wielu miejscowościach „piątki” i organizacje bojowe. Razem aresztowanych zostało 51 socjalistów, z czego w Kownie 20, w Koszedarach 27 i w Ucianach 4.

W sprawie aresztowań „Lietuvos Aidas” zaznacza w dalszym ciągu organom chadecji i laudiników, że dotąd nie wypowiedziały się w sprawie działalności socjaldemokratów, z powodu ich rzekomego kontaktu z t. zw. pleckajtisowcami.

Niemcy domagają się zniesienia wiz paszportowych.

KOWNO, 12. IV. (Pat). Z kół poinformowanych donoszą, że rząd niemiecki, opierając się na niedawno zawartym traktacie handlowym, zaproponował rządowi litewskiemu zniesienie wiz paszportowych pomiędzy Litwą, a Niemcami.

Anglia w sprawie rozbrojenia na morzu.

LONDYN, 12. IV. (Pat). Agencja Reutersa dowiaduje się ze źródeł miarodajnych, że atmosfera, wytworzona przez pochodzące ze Stanów Zjednoczonych propozycje w sprawie możliwości podjęcia dyskusji nad zagadnieniem rozbrojenia na morzu, pozwala rokować najlepsze nadzieje. Rząd angielski przyjmuje w sposób jaknajbardziej przyjazny czyjekolwiek wnioski, zmierzające do rozbrojenia na morzu, jakie mogą być zgłoszone na wstępnej konferencji rozbrojeniowej, która zbierze się w Genewie w poniedziałek w obecności delegatów Stanów Zjednoczonych.

Krwawa manifestacja komunistyczna w Berlinie

BERLIN, 12. IV. (Pat). Wbrew zakazowi pochodów ulicznych, wydanemu przez berlińskie przydzium policji, komunistki próbowali wczoraj wieczorem urządzić „trzy pochody we wschodnich dzielnicach Berlina. Pomiędzy uczestnikami pochodów a policją, która próbowała pochody rozproszyć, doszło w trzech punktach do starć, w czasie których trzech policjantów zostało pokaleczonych. 9 demonstrantów aresztowano.

Aresztowanie 160 student-komunistów w Zagrzebiu.

WIENIEN, 12. IV. (Pat). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Zagrzebia, że policja tamtejsza wysłuchiła trzech studentów, którzy uprawiali agitację komunistyczną. Wskutek tego w Zagrzebiu wśród studentów przeprowadzono rewizję, przyczem dokonano aresztowań 160 studentów. Również w Pradze czeskiej przeprowadzona została rewizja w tamtejszym domu studentów jugosłowiańskich. Archiwum tego stowarzyszenia oddane zostało do dyspozycji policji jugosłowiańskiej.

**KAŻDE OGŁOSZENIE
SKUTECZNE JEST TYLKO
W
KURJERZE WILEŃSKIM**

ZYCIE GOSPODARCZE.

KRONIKA SKARBOWA.

W sprawie skal ulgowych podatku obrotowego.

Przed kilkoma dniami umieszciliśmy okólnik ministerstwa skarbu w sprawie ulgowej skali podatkowej od przedsiębiorstw handlowych. Obecnie podajemy niektóre wyjaśnienia do tego ważnego okólnika.

Platnicy, chcący korzystać z ulgowej skali podatku obrotowego, winni składać uzasadnione podania w terminie do dnia 15 maja r. b.

Zwracamy uwagę, że zgodnie z praktyką władz skarbowych termin ten uważany jest za prekluzyjny i przekroczenie go może spowodować oddalenie podania.

Przy składaniu podania w interesie płatnika leży (choć nie jest to jego obowiązkiem) przedłożenie pewnych dowodów: zeznań świadków, biegłych, zapissek, etc., które umożliwiłyby komisji szacunkowej ustalenie, jako część obrotu płatnika podlegać winna ulgowej skali podatkowej.

Ustalenie wysokości obrotu, do jakiego ma być dostosowana 1-dno procentowa skala, należy do komisji szacunkowych, które kierować się mają posiadaniem materiałów, ewentualnie przy współudziale rzeczoznawców.

Na skutek zapadnięcia takiej decyzji płatnikowi winna być odpowiednio ograniczona egzekucja podatku.

Ostateczne zatwierdzenie podania następuje:

- 1° w wypadku niezłożenia odwołania w terminie miesięcznym od uchwały komisji szacunkowej
- 2° w razie wniesienia odwołania

jednocześnie z rozstrzygnięciem odwołania.

W przedsiębiorstwach, prowadzących księgi handlowe, skala 1-procentowa przynajmniej zostaje w mocy ustawy bez potrzeby składania podań; jeżeli zatem księgi handlowe płatnika zostały uznane, niema on potrzeby składania podań. Wrazie natomiast odrzucenia ksiąg handlowych płatnik, nie przysadzając wyniku ewentualnego odwołania, winien niezależnie od niego wnieść odpowiednie podanie.

Dla uniknięcia dotkliwych dla płatników nieporozumień, które miały miejsce w roku ubiegłym, zwraca się uwagę, iż odwołanie niema nic wspólnego z podaniem o 1-proc. skalę podatkową.

Jeżeli więc płatnik wniósł odwołanie, w którym żąda naprz. przyznania 1 proc. stali z powodu prowadzenia ksiąg handlowych, lub też z innej przyczyny, winien niezależnie od tego wnieść podanie o przyznanie mu 1 proc., stali podatkowej. (—)

Zwolnienie od podatku obrotowego eksportu suszonych jelit.

Ministerstwo skarbu pismem nr. D. V 8665/428 zawiadomiło, że na wniosek Państwowego Instytutu Eksportowego ministerstwo skarbu zwolniło od państwowego podatku przemysłowego od obrotu na zasadzie art. 3 p. 15 ustawy z dnia 15 lipca 1925 (D. U. R. P. Nr. 79 poz. 560), eksport suonych i suszonych jelit, jako półfabrykatu. (—)

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

Sasorski, wygłaszając dłuższy referat o ogólnych zasadach ubezpieczenia pracowników umysłowych. Konferencja potrwa trzy dni. Dzisiaj w sobotę 13 b. m. o godz. 16 odbędzie się w tym samym lokalu konferencja prasowa przy udziale reprezentantów miejscowych czasopism.

W województwie wileńskim ubezpieczonych zostało pracowników umysłowych do dn. 1.IV.29 r. 4.948, w województwie nowogródzkim 1.759, w województwie poleskim 3.847. Z dniem 1 stycznia 1929 r. 13.299 zakładów pracy zgłosiło swych pracowników w całym okręgu, 620 zakładów w województwie wileńskim, 293 w nowogródzkim i 504 w poleskim.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych obejmuje następujące działy: ubezpieczeń na wypadek braku pracy, na wypadek niezdolności do wykonywania zawodu, na starość i na wypadek śmierci. Zakład wypłacił w ciągu niedługiego swego istnienia (mniejszej części jednego roku) okragło pół miliona złotych tytułem jednorazowych odpraw, do których ubezpieczeni lub członkowie rodzin mają prawo niezależnie od czasu trwania ubezpieczenia, otrzymując np. w razie trwałej niezdolności do pracy jednorazową odprawę w wysokości rocznych poborów, (dla ubezpieczonych, lud wdów i sierot) jużto półrocznych (dla rodziców). Tytułem zapotrzenia na starość (powyżej 65 lat) zakład wypłaca na rachunek skarbu Państwa 71 osobom po 50 zł. miesięcznie. Tytułem zasiłku dla bezrobotnych wypłacił zakład w roku 1928 — 7533 zasiłków na łączną sumę 883.613 zł., w tem w województwie wileńskim i nowogródzkim 199 zasiłków na sumę 19.802 zł. i poleskim 213 zasiłków na sumę 23.724 zł.

Konferencja delegatów Kas Chorych.

W piątek, dnia 12 b. m., o godz. 10 min. 30 rozpoczęła się w sali Stowarzyszenia Techników, przy ul. Wileńskiej Nr. 33 konferencja delegatów Kas Chorych zorganizowana przez przybyłych z Warszawy do Wilna przedstawicieli zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych prezesa dr. Adamczaka i naczelników Sasorskiego i Kotarbińskiego oraz tutejszego inspektora okręgowego Arcimowicza. Otwarcia konferencji dokonał prezes komisji organizacyjnej dr. Wojciech Adamczak w obecności przedstawicieli urzędu wojewódzkiego naczelników Joczka i radcy Trockiego, inspektora zakładu ubezpieczeń od wypadków Wład. Kosteckiego, komisarza okręgowego Związku Kas Chorych w Wilnie Dietricha, delegata inspektora pracy XII okręgu Umiasowskiego, przedstawicieli prasy i kilkudziesięciu delegatów Kas Chorych z prowincji.

Obrazy zagań prezes dr. Adamczak krótkim przemówieniem, w którym podkreślił, że celem konferencji jest jaknajbliższy kontakt osobisty pomiędzy pracownikami zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych i Kas Chorych celem uzgodnienia wspólnej działalności obu tych instytucji w jak najdrobniejszych szczegółach drogą omówienia i wyjaśnienia ogólnych zasad ubezpieczenia pracowników umysłowych zgodnie z postanowieniami znanego rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Kasy Chorych bowiem powołane są do spełniania wielu czynności zakładu ubezpieczeń, prac. umysł. nie tylko z obowiązku na mocy rozporządzenia, lecz także na mocy poruczenia przez zakład. Tego rodzaju konferencje odbyły się już w Łodzi, Warszawie i Lublinie. Po przemówieniach naczelnika Joczka i p. Umiasowskiego zabrał głos naczelnik wydziału centrali p.

Województwie wileńskim ubezpieczonych zostało pracowników umysłowych do dn. 1.IV.29 r. 4.948, w województwie nowogródzkim 1.759, w województwie poleskim 3.847. Z dniem 1 stycznia 1929 r. 13.299 zakładów pracy zgłosiło swych pracowników w całym okręgu, 620 zakładów w województwie wileńskim, 293 w nowogródzkim i 504 w poleskim.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych obejmuje następujące działy: ubezpieczeń na wypadek braku pracy, na wypadek niezdolności do wykonywania zawodu, na starość i na wypadek śmierci. Zakład wypłacił w ciągu niedługiego swego istnienia (mniejszej części jednego roku) okragło pół miliona złotych tytułem jednorazowych odpraw, do których ubezpieczeni lub członkowie rodzin mają prawo niezależnie od czasu trwania ubezpieczenia, otrzymując np. w razie trwałej niezdolności do pracy jednorazową odprawę w wysokości rocznych poborów, (dla ubezpieczonych, lud wdów i sierot) jużto półrocznych (dla rodziców). Tytułem zapotrzenia na starość (powyżej 65 lat) zakład wypłaca na rachunek skarbu Państwa 71 osobom po 50 zł. miesięcznie. Tytułem zasiłku dla bezrobotnych wypłacił zakład w roku 1928 — 7533 zasiłków na łączną sumę 883.613 zł., w tem w województwie wileńskim i nowogródzkim 199 zasiłków na sumę 19.802 zł. i poleskim 213 zasiłków na sumę 23.724 zł.

Turystyka, krajoznawstwo, wycieczki.

Zółwim krokiem ale się zbliża... Kto? Wiosna. Wszystko ma swój koniec. Np. co? Zima! Wygłosiłszy te głębokie aforyzmy przytomniamy sobie, co, wraz z wiosną, latem i pięknymi dniami ciepła i słońca zbliża się również. Oto przed nami kraina długa i szeroka: tu jeziora, puszczę iglaste i liściaste, tu brzeg morski, malusińki, ale miłinki i ładniaki, pół-wysypek urocy Hel, tu góry malownicze: Tatry, Karpaty, Małopolska jak obrazek, a i Śląsk ciekawy. A Białowieża to nie? Jest co widzieć, pewnie, nie góry ogniem zięjące, wulkanami zwane, dzięki Bogu staćca ziemia nasza nie tańczy nam foxtrotu pod nogami, nie skały i męczące koło nich morskie odmy, nie zamki i ogrody kunstownie rysowane, ale zawsze jest co zobaczyć, czym oczy nasyczyć i nawet obcym pokazać. A cóż dopiero swoim. Zwłaszcza młodzieży. Niech patrzy, niech się uczy komu i czemu, jakiemu ludowi, jakiej krainie ma służyć swe składać, dla kogo i czego siły i rozum poświęcać w przyszłości. Wycieczki szkolne krajoznawcze mają głęboki cel wychowawczy i są

znakomitym argumentem pedagogicznym. Widzieliśmy jak krajoznawstwo wileńskiej młodzieży szkolnej dało nam miłe swojskie obrazki sceniczne: Wesele na Wileńszczyźnie i Witanie Paniemek (na Wielkanoc). W jednej szkole rolniczej opowiadano mi taką rzecz: był tam chłopak, bolszewik skończony, ani go wyleczył z tej choroby, której nabył za czasów najazdu w 1920 r. Dyrektor, człowiek rozumny, nie chciał go wyrzucić, mimo, iż się tego domagali inni ludzie, co styczność z zakładem mieli. Pojechał chłopcy z wycieczką po całej Polsce. Wrócił... a bolszewik jak odmiennym. Napisał wypracowanie o piękności, potędze i bogactwie Polski, z którego widać było jak mu to wszystko co widział zaimponowało, i przez wyrobione w nim poczucie, że jest tych bogactw i piękności właścicielem i obrońcą, że jest obywatel wspaniałego kraju, przez który nim przejeździe dużo dni i nocny przejeździe, to wszystko zjednał go, nawrócił i zmienił. Do matki też napisał i ona płacząc z radości list ten dyrektorowi pokazała: „Bodajbym ręce i nogi połamał, jeżeli ja kiedy co przeciw Polsce robić czy mówić będą”.

Zobaczył i nawrócił się... Czy nie zdaje się Wam miły czytelniku, że nie jeden z nas, tak jak ten chlo-

Władze sowieckie chcą wystawić Apanasiewiczowi pomnik

Tel. od wł. kor. z Baranowicz

W dniu wczorajszym przybył do Baranowicz konsul sowiecki Szakow z sekretarzem Fiedorowem, który zainteresował się grobem Apanasiewicza i wyraził pragnienie wystawić Apanasiewiczowi pomnik.

Ponadto Szakow interesował się rodziną Apanasiewicza, zamieszkałą w Małej Kołpienicy, chcąc jej udzielić zapomogi pieniężnej.

Ofiary Apanasiewicza żądają odszkodowania.

Ranny Kucharkowski występuje za pośrednictwem swego adwokata mec. Jamontta o odszkodowanie w wysokości 300 tys. zł., zaś rodzina zabitego posterunkowego Żelazkowskiego o odszkodowanie 150 tys. zł.

W sprawie powyższej wyjechał do Warszawy mec. Jamontt w celu uzyskania od władz polskich poparcia dla tego żądania.

Rząd niemiecki odrzucił prośbę Trockiego.

BERLIN, 12. IV. (Pat). Gabinet Rzeszy na swem posiedzeniu ostatnim załatwił w sposób odmowny prośbę Trockiego o udzielenie mu wizy na wjazd do Niemiec i na przeprowadzenie w Niemczech kuracji. Rząd Rzeszy przyszedł do wniosku po rozważeniu szczegółowym całej sprawy, że nie można się kierować względami sentymentalnymi, lecz tylko politycznymi.

Już w swoim czasie na zapytanie rządu sowieckiego, rząd niemiecki stanął na stanowisku, że przyjazd Trockiego nie byłby dla Niemiec pożądanym i nie rozważał wówczas tej sprawy ze względu na to, by nie dopuścić do zamęcenia stosunków niemiecko-rosyjskich, przez kwestję jednostki.

Z tych też powodów gabinet postanowił nie zmieniać swego dawnego stanowiska w tej sprawie, uważając jednocześnie, że Trocki czuje się — zdaje się — zupełnie dobrze w Turcji, jak to podkreśla komentarz półurzędowy.

Pięćdziesięciolecie urodzin wodza niepodległościowców ukraińskich.

W dn. 9 kwietnia emigracja ukraińska obchodziła 50 lecie urodzin prezydenta ukraińskiej republiki ludowej, p. Andrzeja Lewickiego, przebywającego na emigracji w Szwajcarii.

P. Lewicki otrzymał szereg gratulacji i zapewnień, że ukraińscy nie zaprzestają walki o wyzwolenie swej ojczyzny z pod bolszewickiego jarzama.

P. Andrzej Lewicki urodził się 9-go kwietnia 1879 r. na Połtawszczyźnie.

Jeszcze jako student był czynnym członkiem rewolucyjnej ukraińskiej partii, która odegrała wielką rolę w dziejach walki z caratem.

W r. 1905 stanął na czele ukraińskiego ruchu rewolucyjnego Ukraińskiej lewobroźnej.

Uwieszony w r. 1906, po kilku latach powraca do pracy, będąc wraz ze s. p. Szymonem Petlurą jednym z kierowników i ideologów ruchu ukraińskiego. Poza tem brał żywy udział w pracy t. zw. „ziemstw”. Po rewolucji obrano go prezesem gubernialnego ziemstwa w Połtawie. Po ogłoszeniu niepodległości Ukrainy został obrany gubernialnym komisarzem Połtawszczyzny, a niebawem został powołany do rządu jako minister sprawiedliwości i zastępca premiera. W 1919 r. został premierem i prowadził na czele ukraińskiej misji dyplomatycznej w Warszawie rokowania z rządem polskim, które doprowadziły do zawarcia umowy polsko-ukraińskiej w r. 1920.

Po tragicznej śmierci s. p. atamana Petlury polityczna emigracja ukraińska ogłosiła Andrzeja Lewickiego prezydentem i naczelnym atamanem wojsk U. R. N. Przebywając w Szwajcarii p. A. Lewicki utrzymuje żywe stosunki z rozrzuconymi po świecie ośrodkami emigracji ukraińskiej, wśród której posiada wielki autorytet i cieszy się niezwykłą popularnością jako wódz ukraińskiego ruchu niepodległościowego.

BIAŁORUŚ SOWIECKA.

Przerzucenie 60 tys. obywateli w głąb Rosji.

Po uzgodnieniu z rządem ZSRR, rząd Białorusi sowieckiej zamierza przesiedlić jeszcze w roku bieżącym po za granicę republiki 60.000 swoich obywateli.

W/g planu—46 tys. osób zostanie przesiedlonych do Syberji, 10 tys. — na Daleki Wschód i 4 tys. do Ural-skiego okręgu. Poza tem został uchwalony plan emigracji żydowskiej w okolice rzeki Amura.

Większość przesiedlonych zostanie na miejscu zorganizowana w kolektywne rolne i ziemniaczane.

Reorganizacja Naczelnej Rady Gospodarstwa Ludowego

Rada komisarzy ludowych BSRR ustaliła nową organizację Najwyższej Rady Gospodarstwa Białorusi sowieckiej. Otdąd Radzie mają podlegać wszystkie instytucje handlowe, fabryki, przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne i t. d. Będzie ona otdąd regulatorem handlu wewnętrznego i jedynie w wypadku eksportu poza granicę ZSRR winna uzgodnić swoje poczynania z komisarzem handlu związku republik sowieckich.

Pociągnięcie „Gazety Warszawskiej” do odpowiedzialności.

W związku z artykułem pod tytułem: „Kłamstwa o skreśleniu funduszu dyspozycyjnego” umieszczonego w „Gazecie Warszawskiej” z dnia 11.IV r. b. Nr 101, wydanie B, zarzucamy dowódcy O. K. I posługiwaniu się „kłamstwem”, „fałszem” oraz działaniem „ze złej woli” przy zachęcaniu okólnikiem, wystanym do wszystkich oddziałów do dawania składek na fundusz dyspozycyjny ministra spraw wojskowych dowódcy O. K. I gen. bryg. Wróblewski wystosowany do prokuratora przy sądzie okręgowym w Warszawie doniesienie z zadaniem pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za występki zniewagi władzy w druku z art. 154 część II K. K. naczelnego redaktora, odpowiedzialnego redaktora i wydawcy „Gazety Warszawskiej”.

Koncert chóru krakowskiego w Rzymie.

RZYM, 12.IV. (Pat). Wczoraj w sali Sgarbari odbył się koncert krakowskiego chóru akademickiego. Chór odśpiewał szereg pieśni Moniuszki, Szopskiego, Żeleńskiego, Maszyńskiego, Walewskiego oraz pieśni ludowych i był gorąco oklaskiwany przez publiczność.

Zjazd słowiańskiej katolickiej młodzieży akademickiej.

KRAKÓW, 12.IV. (Pat). W dniu 12 go b. m. z inicjatywy Odrodzenia rozpoczęła się w Krakowie pierwszy zjazd słowiańskiej katolickiej młodzieży akademickiej, odesłany przez delegację młodzieży czechosłowackiej, słoweńskiej, chorwackiej, ruskiej i polskiej w liczbie 45 osób.

Co wolno wojewódzce...

Po dłuższym milczeniu zabrał znów głos na łamach „Słowa” siłacy się stale za dowcipy, a pretendujący do miana „estety” Klemens Nemejusz Ogórkiewicz.

Tym razem zastanawia się on nad kwestją bynajmniej nie estetyczną: kiedy się chce mówić brzydkie wyrazy? Wyznaje szczerze, że jest to temat całkiem oryginalny. Nijezpodpisane mu nigdy taka chęć nie przychodzi. No, ale są rozmaite organizacje psychiczne. Estetom, jak stwierdza p. Klemens Nemejusz Ogórkiewicz, chce się używać brzydkich wyrazów, gdy jest obrażony ich zmysł estetyczny. A że poczucie estetyczne p. Klemensa Nemejusza Ogórkiewicza mocno zostało podrażnione korespondencją z Paryża, zamieszczoną w numerze wielkanocnym naszego pisma, pisząc zgodnie z wyluszczonej przez siebie teorią esteta wileńskiego nietylko poczuł chęć użycia brzydkiego wyrazu w stosunku do autora korespondencji, ale co gorsza chęć swą zamienił w czyn.

Nie moja rzecz jest umować się za honor podpisanego imieniem i nazwiskiem autora korespondencji. Potrafi zapewne na sam odpowiednio zareagować na wybrzyk p. Ogórkiewicza, po swym powrocie do Wilna.

Jeżeli zabieram głos w tej sprawie, to jedynie w tym celu, aby stwierdzić, że smutkiem zastraszające obniżenie i nas byzostu etyki dziennikarskiej i do przybył obyczajów prasowych. Ze p. Ogórkiewiczowi (mniejsza czy jest to osoba mityczna, czy prawdziwa) nie przypadły do gustu czyjeś wrażenia paryskie, ten fakt nie upoważnia go przecież w najmniejszej mierze do posługiwania się ordynarnymi, wysoce obraźliwymi epitetami pod adresem autora korespondencji. Do czegoż to dojdzie?

Mnie, dajmy na to, nie trafi zupełnie do przekonania cięły zachwyt p. Ogórkiewicza nad Paryżem. Moje usposobienie kontemplacyjne drażni wybuchowy entuzjazm p. Ogórkiewicza, gdy pisze o bulwarach paryskich. Czyż mam prawo go nazwać dlatego idiotą? A przecież epitet „idjota” nie jest wcale tym brzydkim wyrazem, które ma na myśli p. Ogórkiewicz i których używa w swym artykule.

Dokąd idziemy, doprawdy? Borsuk.

Teatrzyk wileński Nr. 25. Wanda Stanisławska, Rezurektywizacja obrazek sceniczny w 1 akcie. Nieznosna jest kafeonia gwary danej miejscowości używanej przez kogóż kto jej dobrze nie zna. P. Stanisławska acz od lat dobrych 20 mieszka w Wilnie, gdy wprowadza w swe utwory sposób mówienia tutejszy popełnia rażące błędy i robi się jakiś melanz literacko-gwarowy. Służąc w obrazku Rezurektywizacji „poszedłszy”, ale ichnie, też mówi „człek” się nie da, słozy, licy, sława, ptaszyska. Niech cię anieli strzeżga, niebo lazurowe jakby tułilo ona krwawą głowę... itp. Poza tem rozmaite są tam aktualności z dnia 19 kwietnia 1919 r. prócz tego małego ale charakterystycznego szczegółu, że niema ani słowa o Piłsudskim. Nie jest wskazane do grania wobec tego.

Teatrzyk wileński Nr. 26. Marja Reuttówna i Bonifacy Wrzos. Trzeci maj. W dziesięciolecie rocznicę odzyskania Niepodległości Polskiej. Obrazek sceniczny w 4-ch odsłonach ze śpiewami i żywym obrazem dla starszej młodzieży. Nakł. i druk J. Zawadzkiego w Wilnie.

Utwory dla młodzieży p. M. Reutt, odznaczają się zawsze gorącym patriotyzmem i piękną tendencją. Są przytem sceniczne, a nie trudne do grania—to tłumaczy powodzenie jej obrazków, grywanych chętnie na scenach szkolnych i amatorskich. Powyższy jest również godny polecenia.

Koncert M. Karłowicza

W niedzielę odbędzie się w Rudzie o 5.30 koncert poświęcony twórczości zmarłego tak tragicznie i przedwcześnie muzyka, którego nazwisko związane jest jaknajbardziej z ziemią naszą, z której zda się z mlekiem matki wypił smutek i tęsknotę jakimi cała jego dusza była przepełniona. Smutek ten przeniknął całą jego twórczość przechodząc niejednokrotnie w silny tragizm jak w Owiecznej Pieśni i Oświećmach.

Z Wilnem nie był związany Mieczysław Karłowicz, gdyż bawił tu tylko przejeżdżem. Ale urodził się i lata spędzał w Wiszniewie, pięknym dworze Sulistrowskich, posagowym majątku matki, nad jeziorami i wśród borów sosnowych, w których szum zlewający się w cudną kołysankę ze szmerem fali jeziornej, lubił się godzinami wsłuchiwać wędrując ze strzelbą na ramieniu lub płynąc po przejrzystych wodach łódką. Potem Tatry, które mu miały śmierć przynieść kochał nad wszystko i tam najchętniej przebywał. Ale pierwszą młodość tu spędził, pierwsze uczucia, pierwsze wrażenia i natchnienia dały mu nasze okolice i dwory, gdzie piosnki swoje układał i snuł projekty na przyszłość. Wspomnienie o nim to wielki żal, że tak świetny talent zginął w zaraniu rozwoju. Cel koncertu, pomoc niezamożnym uczniom, niewątpliwie wszystkich wilnian zgramadzi, wykonawcy koncertu gwarantują nam wysoki poziom artystyczny wykonania. Hr.

NOWOŚCI WYDAWNICZE.

Teatrzyk wileński Nr. 25. Wanda Stanisławska, Rezurektywizacja obrazek sceniczny w 1 akcie. Nieznosna jest kafeonia gwary danej miejscowości używanej przez kogóż kto jej dobrze nie zna. P. Stanisławska acz od lat dobrych 20 mieszka w Wilnie, gdy wprowadza w swe utwory sposób mówienia tutejszy popełnia rażące błędy i robi się jakiś melanz literacko-gwarowy. Służąc w obrazku Rezurektywizacji „poszedłszy”, ale ichnie, też mówi „człek” się nie da, słozy, licy, sława, ptaszyska. Niech cię anieli strzeżga, niebo lazurowe jakby tułilo ona krwawą głowę... itp. Poza tem rozmaite są tam aktualności z dnia 19 kwietnia 1919 r. prócz tego małego ale charakterystycznego szczegółu, że niema ani słowa o Piłsudskim. Nie jest wskazane do grania wobec tego.

Teatrzyk wileński Nr. 26. Marja Reuttówna i Bonifacy Wrzos. Trzeci maj. W dziesięciolecie rocznicę odzyskania Niepodległości Polskiej. Obrazek sceniczny w 4-ch odsłonach ze śpiewami i żywym obrazem dla starszej młodzieży. Nakł. i druk J. Zawadzkiego w Wilnie.

Utwory dla młodzieży p. M. Reutt, odznaczają się zawsze gorącym patriotyzmem i piękną tendencją. Są przytem sceniczne, a nie trudne do grania—to tłumaczy powodzenie jej obrazków, grywanych chętnie na scenach szkolnych i amatorskich. Powyższy jest również godny polecenia.

Wydzierżawie

zaraz majątek obszaru około 390 ha dobrej gleby z łąkami i budynkami, od Wilna częściowo szosa 23 km. Warunki dzierżawne do omówienia z Kuratorem tegoż majątku ulica Konarskiego 9 m. 7 od 4-jej popoł. E-MIT

Zamówienie na saletrę

Chliljska Wapniową i Nitrofos przyjmuje Zygmunta Nagrodzkiego WILNO, Zawalna 11-a. Kto zamówi wcześniej—ten będzie miał transporty w drodze. 501

SZKOŁA FILMOWA
Zw. Art. Szt. Kin. w Wilnie
od dnia 1 kwietnia do dn. 1 maja przyjmujemy zapisy na rok szkolny 1929.
Sekretariat czynny codziennie od godz. 11 — 1 i 5 — 8 w lokalu szkoły ul. Ostrobramska 27.

potrzebuje takiego lekarstwa? Nietylko zmiany warunków, powietrza, widoku, ale uświadomienia sobie co w jakiej dziedzinie zrobione, jak gdzie i co się rozwija, zmienia, rozrasta. Niby właściciel co dziedziny swe ogląda, i my, dziedzice tej krainy, musimy ją przebiegać od czasu do czasu, by ją znać, i mieć ją całą, przytomną przed oczami.

A więc latem, dalej przed siebie. Plecak, mała walizka, mocne trzewiki, dobry humor i jazda. Koleje dają ulgi dla wycieczek, hotele i uzdrowiska też. W Wilnie, mimo iż sport zaczął się rozwijać dopiero po wojnie, krajoznawstwo istniało od dawna, ukryte, a potem oficjalnie, jako filja Warszawskiego. Już koło 1900 roku grono ludzi dobrej woli, między innymi p. F. Jurjewicz, dr. Zahorski, p. Jarocki, Wandalin Szukowski, zorganizowali systematyczne wycieczki po kraju rodzinnym i cichaczem polecili wydrukować kwestionariusze, które uczestnicy wypełniali.

Taki dokument z 1904 roku leży przedemną. Wycieczka do Krewa i Dołbuciszek. Początek o godz. 2 m. 15. 15 maja stac. kol. Libawo-romeńskiej, bilet III kl. w obie strony do Smożgów i rb. 30 kop. I Stamtaż wozami do Licina i dalej konno 40 wiorst do Krewa i Dołbuciszek po kamiennym drodze. Pogoda była

zmienna, +16° z cichym wiatrem zachodnim. Stan osad? Pyta instrukcja. Wioski białoruskie, mówią po białorusku, rozumieją po polsku, katolicy i prawosławni, wioskami. Ludność średniej zamożności, „kurnych” chat nie widać, Krewo żydowska miasteczka, Dołbuciszki wieś tatarska. Zabytki historyczne: Zamek w Krewie a meczet i cmentarz mahometański w Dołbuciszkach. Obwód Zamku wynosi 140x100 kroków, mury 20 łokci wysokie, ongiś były 2 bramy od Północy i Wschodu i na łożku sadzawka. Wieża ma 20 łokci. W Krewie, wzięty podstępnie do niewoli pod Trokami, Kiejstut, został udużony, dokonali tej zbrodni z polecenia Jagielly Prokoza, Lisica, Mosten, Hucuk W. Ks. Witold Kiejstutowicz umknął stąd w przebraniu żony. Zamek zburzyli w XVI w. Tatarzy.

W czasie naszego pobytu w Krewie opowiadano nam legendę o skarbach zakopanych pod ziemią, pod narożnikiem baszty, których pilnuje biała postać i wtedy da wzięć pieniądze, gdy przyjdą kopac dwie procesje: jedna z koscioła ze sztan-darami i krzyżem, a druga podobna z cerkwi. Jeśli razem wezmą się do pracy to gruzy i cegły nie zasypią kopaczy.

W Dołbuciszkach Mułła tatarski, objaśniał nas doskonale polszczyzną

pokazując meczet, b. ciekawy, drewniany. Wioska zbudowana na cmentarzystku pogańskim, moc kurhanów nie ruszanych, w samej wiosce. Na drodze do Smożgów do Krewa, Horodyszczce, góra nasypowa, znać miejsce bramy wjazdowej. Takie oto formularze wypełniali uczestnicy wycieczek, jak na owe czasy, było to bardzo ważne i dawało sporo materiału krajoznawczego. Czasami coś nie coś z tych rzeczy przedostawało się do pism ilustrowanych z jakimś komentarzem jednego z wyz wymienionych Panów. Powoli te początkowe ukryte poczynania, zaczęły się ujawniać, kontakt z Tow. Krajoznawczem w Warszawie ustalił się, Tow. Wileńskie zostało utworzone wraz z Tow. Przyjaciół Nauk. W mniejszym lub większym ożywieniu, ale zawsze zajmując się wycieczkami zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej trwało. Latem, jak wiemy szkoły jeżdżą na rozmaite wycieczki, dorosli znacznie mniej i ruch tych ostatnich nie jest należycie skoordynowany. Zeszłego roku powstał ruchliwy Jacht Klub, który zorganizował Regaty w Trokach i raid automobilowy do Narocza na otwarcie tam schroniska. Obecnie Touring-Klub, stawiający sobie w Warszawie zadania sportowo-krajoznawcze doszedł do porozumienia z Tow. Krajoznawczem i znalazł się w

jeden związek, gdyż cele są prawie identyczne. W Wilnie wczoraj odbyło się w Województwie organizacyjne zebranie Touring-Klubu z p. dyr. Szwykowskiem na czele.

Ponieważ oba stowarzyszenia Tow. Krajoznawcze i Touring-Klub mają podobne zadania, wskazane byłoby żeby się obie te organizacje połączyły i porozumiały, dla uniknięcia przyszłowych u nas dwóch grzybów w barszczu.

Przedstawiciel Tow. Krajoznawczego, które liczy w swym zarządzie tak zasłużonych działaczy na polu znajomości o własnym kraju jak p. Domaniewski, dyr. Zapasiński i p. Jarocki, wszedł do zarządu Touring-Klubu. O celach i projektach nowej organizacji posłyszyny niebawem. Należałoby się tylko dobrze zastanowić nad racjonalnym odnośnictwem się do obiektów ciekawszych naszej krainy i wytyczać wszelkie siły by nie były niszczone jak to stało z Zakretem i jak grozi Trokom, których baszty są w bardzo złym stanie, a jeziora nie mają opieki. Ruch turystyczny odpowiednio zorganizowany, da może odpowiednie do tych zamierzeń fundusze. A że lato się zbliża więc do czynu! Przygotowujemy wycieczki!

Hel. Romer.

WIEŚCI i OBRAZKI Z KRAJU.

Polsko-litewskie konferencje graniczne.

Jeszcze w bieżącym miesiącu dojdą prawdopodobnie do skutku cztery polsko-litewskie konferencje graniczne poświęcone uregulowaniu sprawy wydawania przepustek rolnych. Konferencje odbędą się na pograniczu polsko-litewskim.

Polsko-sowiecka konferencja parytetowa.

Onegdaj w rejonie w. Chutor odbyła się polsko-sowiecka konferencja parytetowa, poświęcona spr-

wie przepustek granicznych. Konferencja dała wynik pozytywny.

Powiat oszmiański na fundusz dyspozycyjny min. spr. wojskowych.

Na odbytem ostatnio zjeździe wojtów i pisarzy gminnych oraz burmistrzów powiatu oszmiańskiego, na wniosek Mieczysława Gana, sekretarza — gminy smorgońskiej, a jednocześnie męża zaufania Z.O.W.

na gminę smorgońską uczestnicy zjazdu jednomyślnie uchwalili jednorazowe opodatkowanie się w wysokości 3% poborów miesięcznych na rzecz funduszu dyspozycyjnego p. ministra spraw wojskowych.

Katastrofa kolejowa.

W dniu wczorajszym na szlaku Olkieniki — Orany nastąpiło wywołanie środkowego wagonu pociągu Nr. 714 zdążającego z Żemgale do Warszawy.

Wskutek zatarasowania linii podróż kontynuowano tylko z pierwszym pięcioma wagonami. Wagon zaś wykołony wraz z tylnymi pozostał na torze do chwili przybycia z Wilna pociągu ratowniczego.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności nikt z podróżnych nie odniósł szwanku.

Występy agitatorów komunistycznych.

W ostatnich dniach na terenie powiatów województwa wileńskiego nader intensywną działalność rozwi-

nęli płatni agitatorzy komunistyczni, namawiający ludność do masowych demonstracji i występów 1-go maja.

Staranna opieka władz nad rolnictwem w Wileńszczyźnie.

Ze sprawozdań starostów o przebiegu akcji wiosennej pomocy siewnej wynika, że akcja ta została już wszędzie w Wileńszczyźnie zapoczątkowana. Rozwija się ona normalnie, a na terenie kilku powiatów odbiega nawet kość. Pomoc okazywana jest bądź w naturze, bądź w gotówce.

Na konferencji starostów województwa wileńskiego, na podstawie ustalonych możliwości finansowych, naszkicowano plan przyszłych wycieczek drobnych rolników z terenu

powiatów na Powisz. Wyst. Krajowa. Organizacja tych wycieczek ma sponioczą w ręku Związek Kółek Rolniczych i Organizację Rolniczą Ziemi Wileńskiej, który to związek znajduje się w stałym kontakcie z Komitetem wystawowym w Poznaniu. Wycieczki odbędą się w czasie wystawy hodowlanej. Ogółem przewiduje się z terenu województwa udział w wycieczkach 640 rolników, którzy korzystać będą ze znacznych ulg kolejowych.

Akcja pomocy ludności dotkniętej klęską nieurodzaju.

Akcja pomocy ludności w dotkniętych klęską nieurodzaju powiatów Wileńszczyzny jest w całej pełni. Wyasygnowana przez Rząd kwota w wysokości półtora miliona złotych w gotówce została już przez wileński urząd wojewódzki przekazana do rąk starostów, jako przewodniczących powiatowych komisji opieki społecznej. Komisje zakupując w centrach zbożowej, lub za pośrednictwem kooperatyw rolnych zboże, mąkę i produkty prowadzą w gminach akcję dożywiania ludności. Z akcji tej zdawali sprawę p. wojewódzie starostowie na odbytej w o-

statnich dniach w Wilnie konferencji.

Według pierwotnych obliczeń urzędu wojewódzkiego, które znalazły zupełne potwierdzenie w toku akcji zapomogowej, pomoc niezbędna ludności dla przetrwania przednowka wyraża się w cyfrze 4 milionów zł. Poza to p. wojewoda wileński czyni starania u rządu o uzyskanie dalszych kredytów. Równocześnie zapoczątkowana została akcja społeczna i ma przyjąć z pomocą komitet centralny z siedzibą w Warszawie. Prowadzi również ożywioną akcję Komitet społeczny w Wilnie.

NOWO-WILEJKA.

Zgromadzenie B. B. W. R. w Nowej-Wilejce. Dnia 14 b. m. w niedzielę odbędzie się zgromadzenie członków i sympatyków B. B. W. R. w Nowej Wilejce, na którym wygłosi przemówienie o zmianie Konstytucji i obecnej sytuacji politycznej poseł dr. Stefan Brokowski z Wilna.

RUDOMINO

Trup na wozie. Koło m. Kotłowo na drodze rudomińskiej zatrzymano wóz, w którym leżał zmarły włościanin. Okazało się, że zmarłym był Antoni Kolacz, zam. w pobliżu Kotłowa, który wskutek nadużycia alkoholu podczas pobytu w Wilnie zmarł w drodze.

OSZMIANA.

Trup dziecka w skrzyni. Z rzeki Oszmiana w m. Zuprany wyłowiono złożone w skrzyni zwłoki dziecka w wieku kilku miesięcy.

Bójki na weselach. Podczas wesela we wsi Wasiewicz gminy polańskiej, został przebit nożem Adolf Ościk.

Podobny wypadek zdarzył się na weselu we wsi Wolejcie pod Oszmianą, gdzie został ranny nożem Antoni Borkiewicz.

MOŁODECZNO.

Zebrań rady powiatowej BBWR w Mołodecznie. Na ostatnim posiedzeniu rady powiatowej BBWR w Mołodecznie, nawiązując między innymi do nadania obywatelstwa honorowego Marszałkowi Piłsudskiemu przez sześć gmin wiejskich i jedną miejską, uchwalono zwrócić się z apelem do pozostałych trzech gmin w powiecie o powzięcie takiejże uchwały.

Z POGRANICZA.

Utarczka z bandą przemytniczą. Nocy wczorajszej na odcinku Kołtyniany płacówki K. O. P.-u zaalarmowane zostały odgłosami walki toczącej się w pobliżu granicy polskiej, po stronie litewskiej. Jak się wyjaśniło, litewska straż graniczna stosowała formalną bitwę z doskonale wykwirowaną w broń bandą przemytniczą. Kilku przemytników ujęto. Pozostali członkowie

Przed obchodem 10-lecia wyzwolenia Wilna.

Obchód dziesięciolecia oswobodzenia Wilna był przedmiotem ożywionych dwugodzinnych narad pod przewodnictwem prezidenta Folejowskiego wczoraj w piątek wieczorem w sali Rady Miejskiej. Po ukonstytuowaniu się, komitet obchodu, wyłonił komisję organizacyjną jako też komisję propagandowo-prasowo-artystyczną. Komitet obchodu zwrócił się z prośbą do p. wojewody Raczekiewicza, ażeby podczas pobytu w Warszawie zaprosił w imieniu komitetu Pana Marszałka Piłsudskiego i gen. Rydz-Śmigłego na uroczystości wileńskie w dniu 21 kwietnia. Zaproszone będą delegacje 15 p.p. Leg., 1 p. szwoleżerów, 4 p. u. i 11 p. oraz wybitne osobistości, które brały udział w oswobodzeniu Wilna, m. in. płk. Beline-Prazmowski, generałowie: Dreszera, Zaruskiego, Piskora i in.

Program uroczystości.

Program obchodu w ogólnych zarysach został już ułożony i uroczystości zapowiada się imponująco. Szczegóły będą ogłoszone w dniach najbliższych. Dzień 19 kwietnia (piątek) ma być poświęcony uczczeniu pamięci poległych w obronie Wilna nabożeństwem w kaplicy na Rossie i złożeniem wieńca na grobach. W sobotę 20 b. m. projektowane są poranki dla młodzieży szkolnej (projektowane pierwotnie na niedzielę), ażeby młodzież i nauczycielstwo mogły uczestniczyć w obchodzie niedzielnym. W sobotę wieczór capstrzyki wojskowe.

Kulminacyjnym punktem obchodu będą uroczystości w niedzielę 21 b. m. Po nabożeństwie w Ostrzej Bramie wojska, przeszłszy przez Ostrą Bramę, defilować będą na ul. Wielkiej. Akademia popularna odbędzie się w sali Miejskiej, jednym z punktów jej programu ma być „Rezurekcja wileńska 1919 roku”, piękny aktualny utwór sceniczny H. Romer-Ochenkowskiej. Teatr Polski przygotował wspaniałą sztukę historyczną: „Książę Józef Poniatowski”. Orkiestry wojskowe przygrywać będą na placach ulicznych. Odbędą się zawody sportowe, przedstawienie bezpłatne w kinie Miejskim.

Obszerny udział we wszystkich uroczystościach bierze wojsko, sfery artystyczne, literackie i naukowe oraz Radio Wileńskie.

Zjazd dyrektorów Komun. Kas. Oszczędności.

Wczoraj w wielkiej sali konferencyjnej urzędu wojewódzkiego w Wilnie rozpoczął swe obrady dwudniowy Zjazd dyrektorów Komunalnych Kas Oszczędności z terenów województwa wileńskiego i nowogródzkiego oraz z Grodna i Wołkowyska (wojew. białostockie). Na zjeździe ministerstwo spraw wewn. reprezentował radca min. Hipolit Mohl. Z ramienia wojewody nowogródzkiego na zjeździe był obecny Włodzimierz Sochacki, naczelnik wydziału samorządowego w urzędzie wojew. w Nowogródku. Na zjazd przybyli goście z Warszawy w osobach Stanisława Pawłowicza, dyrektora depart. kredytów społecznych w centrali Banku Gosp. Krajowego, — Józefa Rożkowskiego, kierownika biura i głównego rewidenta — instruktora Związku miejskich i państwowych Kas Oszczędności R. P. oraz Bolesława Mrozowskiego sekretarza biura zjazdów instytucji oszczędnościowych w Polsce. Z miejscowych sfer bankowych obecni byli dyrektor oddziału Państwowego Banku Rolnego w Wilnie Ludwik Maculewicz, dyrektor oddziału Banku Gosp. Krajowego w Wilnie Ludwik Szykowski oraz dyrektor oddziału Banku Polskiego w Wilnie Stanisław Białas. Poza tym na zjeździe byli obecni przedstawiciele Związków Spółdzielni Rolniczych w osobach Antoniego Kokocińskiego i Wincentego Rakowskiego.

W pierwszym dniu zjazdu, którego otwarcia i powitania dokonał wojewoda wileński Władysław Raczekiewicz, zostały wygłoszone następujące referaty: 1) Ogólna sytuacja pieniężna w Polsce i rola K. K. O. w tej dziedzinie. 2) Wytyczne działalności powiatowych K. K. O. 3) Ogólna charakterystyka czynności powiatowych K. K. O. na podstawie przeprowadzonych lustracji i doświadczenia ze współpracy z niemi. Pierwszy referat został wygłoszony z ramienia oddziału Banku Gospod. Kraj. w Wilnie przez M. Króla, drugi przez dyr. Maculewicza i trzeci przez Jana Sterlo-Orlieckiego, naczelnika wydziału kredytu krótkoterminowego w oddziale Państwowego Banku Rolnego w Wilnie. Po wysłuchaniu referatów wywiązała się dyskusja, w której wzięli udział pp. Rożkowski, Pawłowicz, Mrozowski, Hołowiecki, Rudziński i Zawistowski.

Po zamknięciu dyskusji generalnych wyjaśnień na wysunięte w toku dyskusji kwestje udzielali prelegenci z ramienia oddziału Banku Rolnego w Wilnie. W toku obrad p. wojewoda wileński przekazał przewodnictwo na zjeździe naczelnikowi wydziału samorządowego urzędu wojewódzkiego w Wilnie p. Józefowi Rakowskiemu.

KRONIKA

Sobota	Dziś: Hermenęgl
13	Jutro: Walerjana
Kwiecień	Wschód słońca — g. 5 m. 10.
	Zachód — g. 17 m. 26
Sposzczenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dnia 12/IV — 1929 roku.	
Ciśnienie	771
Średnie w milimetrach	
Temperatura średnia	+2°C
Opady w milimetrach	—
Wiatr przeważający	Zachodni
Uwagi: Pogodnie.	
Minimum: — 6°C.	
Maximum: + 6°C.	
Tendencja barometr.	Spadek ciśnienia.

dowy), a d-r'em Rafesem z frakcji „Bundu”.

Mec. Czernichow zarzucił swemu przeciwnikowi politycznemu, iż informuje tendencyjnie i nieściśle prasę żydowską. W odpowiedzi p-r Rafes wygłosił dłuższe przemówienie, w którym stwierdził, iż zarzut mec. Czernichowa jest bezpodstawnym kłamstwem.

Na tie powyższym wynika sprzeczka, która prawdopodobnie doprowadzi do pojedynku, ponieważ przeciwnicy na miejscu szukali sekulantów.

OPIEKA SPOŁECZNA

Magistrat na rzecz instytucji dobroczynnych. Magistrat m. Wilna wyasygnował na rzecz instytucji dobroczynnych tytułem bezwrotnej subwencji za miesiąc kwiecień 56,988 zł.

UNIWERSYTECKA

Hojny dar dla Uniwersytetu Stefana Batoro. Dnia 11-go kwietnia 1929 r. Leon Sumorok, syn b. prezesa sądu apelacyjnego w Wilnie, w obecności p. wiceprezesa sądu apelacyjnego M. Malinowskiego, w imieniu ojca swego Restytuta Sumoroka złożył Uniwersytetowi Stefana Batoro na ręce J. M. rektora X. Cz. Falkowskiego, kwotę 8000 zł. (ośm tysięcy zł.), zbraną do Jego dyspozycji przez kolegów z sądownictwa wileńskiego dla uczenia działalności Jego z powodu przejścia na emeryturę. Kwotę tę przeznaczył p. Restytut Sumorok jako kapitał, z którego odsetki użyte zostaną na nagrody dla studentów i asystentów wydziału prawa U. S. B. za najlepsze prace naukowe z zakresu prawa cywilnego. Kandydaci do nagród winni pochodzić z ziemi wileńskiej i być narodowości polskiej, wyznania chrześcijańskiego.

Uniwersytet Stefana Batoro utworzył z daru powyższego fundusz im. Restytuta Sumoroka i opracuje, w porozumieniu z ofiarodawcą, szczegółowy regulamin udzielenia nagród.

SPRAWY AKADEMICKIE

Odroczenia wojskowe dla akademików. Ministerstwo wyzna religijnych i oświecenia publicznego w porozumieniu z władzami wojskowymi przypomniało sekretarjatom wyższych uczelni, że świadekta w sprawie odroczenia służby wojskowej mogą być wydawane tylko tym studentom, którzy figurowali w rejestrach uczelni, jako słuchacze rzeczywisti w ciągu ostatniego roku akademickiego przed wystawieniem poświadczenia. Słuchacze, którzy urzędy wystawili się w ciągu tego okresu nie mogą korzystać z tego przywileju.

Podania o odroczenia należy składać dopiero po stawieniu się na komisję poborową i przyjmowane są w terminie dwóch tygodni po uznaniu poborowego przez komisję za zdolnego do służby wojskowej (kategoria A.).

WOJSKOWA

Komisje poborowe przy konsulatach zagranicznych. Według dawnej ustawy o służbie wojskowej, osoby znajdujące się zagranicą musiały specjalnie przyjeżdżać do kraju, by stawać przed komisją poborową tego P. K. U., w którym ewidencja danej osoby się znajduje.

Ponieważ stanowiło to ogromne utrudnienie dla zainteresowanych art. 16 znowelizowanej ustawy wojskowej wprowadza pewne ułatwienia dla tej kategorii poborowych, mianowicie, że mogą być przegladani przez komisje wojskowo-lekarskie w kraju, gdzie zamieszkuja.

W związku z tem w najbliższym czasie ukaże się zarządzenie ministerstwa spraw zagranicznych w sprawie utworzenia przy polskich placówkach konsularnych wojskowych komisji przegladowo-lekarskich. Ministerstwo spraw wewnętrznych, zaś wyda zarządzenie do władz administracji ogólnej by nie wciągały na listę dezertorów tych osób, które przedłożą zaświadczenia, że uczyniły zadość obowiązku stawiennictwa przed komisją poborowo-lekarską w jednej z polskich placówek zagranicznych. (—)

Gra wojenna. W dniu wczorajszym pod przewodnictwem dowódcy 6-jej brygady K. O. P.-u pułk. Korewy odbyła się gra wojenna zorganizowana dla wszystkich dowódców poszczególnych baonów 6-jej brygady K. O. P.-u.

Z POCZTY

Zarząd „Linii Lotniczych Lot” podaje o następującej: Pocztą lotniczą nadawać można we wszystkich urzędach pocztowych, na całym terytorjum Rzplitej Polskiej, t. zn., nadawać ją można nawet w miejscowościach, które nie posiadają komunikacji powiatowej. W tym wypadku poczta przewożona jest najszerszymi środkami lokomocji (koleją i t. p.) do najbliższego miasta, posiadającego komunikację powietrzną, a stamtąd dalej samolotem.

W miastach, które posiadają komunikację powietrzną, rozmieszczone są przy ulicach specjalne skrzynie dla poczty lotniczej.

Ponadto pocztę lotniczą w miastach, posiadających komunikację powietrzną, nadawać można przez całą noc w urzędach pocztowo-telegraficznych.

Opłaty za lotnicze przesyłki listowe (listy, karty, gazety, druki, próbki towarowe i t. d.) w obrocie europejskim wynoszą tylko podwójne zwykłe porty pocztowe.

Przesyłki listowe lotnicze należy opłacać, nalepiając specjalne znaczki poczty lotniczej. Znaczki te nabywać można w urzędach pocztowych i u rozsprzedawców prywatnych.

Poczta lotnicza w obrocie krajowym i nadchodząca z zagranicy, bezwzględnie po nadejściu na miejsce przeznaczenia doręczana jest w miejscowym okręgu doręczek, bez żadnych dopłat, podobnie jak telegramy lub listy ekspresowe.

Urlopy na poczcie. Władze pocztowe opracowały zarządzenie w sprawie podziału urlopów pracowników pocztowych i telegraficznych. Chodzi mianowicie o umożliwienie wykorzystania urlopów w porze letniej urzędnikom, którzy z takich, lub innych względów w latach ubiegłych otrzymywali wypoczynek zbyt wczesnie lub też późno. Będzie to miało wielkie znaczenie dla urzędników obarczonych rodzinami, gdyż kilka tygodni spędzonych na urlopie w czerwcu lub lipcu przyniesie im i ich rodzinom duże korzyści.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

Touring — Klub w Wilnie. W dniu 11 b. m. powstał w Wilnie oddział Polskiego Touring-Klubu. Na organizacyjnym zebraniu, które się odbyło z inicjatywy p. wice-wojewody Kirtkisa, p. dyr. L. Szykowskiego i dyr. St. Siła-Nowickiego jednomyślnie powołano zarząd w składzie: prezes L. Szykowski i wice-prezes J. Sobocki. Na członków zarządu obrano pp. dr. Dobaczewskiego, Halickiego, dr. Lorentza, T. Nagórskiego, H. Romer-Ochenkowską, Wł. Wendorfa oraz delegata Towarzystwa Krajowego p. J. Szwedka. W skład komisji rewizyjnej weszli: pp. Białas, Raczekiewicz i Wodzinowski jako zastępca p. Malerski.

W tymże dniu odbyło się pierwsze posiedzenie zarządu, na którym ukonstytuowało się prezydium. Dyr. inż. Siła-Nowicki jako przewodniczący Woj. Kom. Turystycznej poinformował o dotychczasowych pracach dotyczących organizowania przyjeżdżających do Wilna i rejestrowania wycieczek na Powsechną Wystawę Krajową do Poznania oraz omówiony został projekt przekazania odnośnych materiałów nowopowstałemu Towarzystwu.

ZEBRANIA I ODCZYT

Odczyt. W sali Ogniska Kolejowego w Wilnie przy ul. Kolejowej № 19 w dniu 14. IV r. b. o godzinie 18-tej profesor U. S. B. p. Feliks Kuncewicz wygłosi odczyt na temat: „Cywilizacyjne znaczenie komunikacji”.

Odczyt pos. Wł. Kamińskiego o projekcie zmiany Konstytucji. W dniu 13-go kwietnia r. b. o godz. 17-jej w lokalu Z. O. W., ul. Uniwersytecka 6 m. 8 odbędzie się odczyt posła Wł. Kamińskiego n. t. „Projekt zmian Konstytucji” zgłoszony przez Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem.

Wstęp dla członków Z. O. W. bezpłatny.

Odczyt prof. d-ra Stanisława Trzbińskiego p. t. „O pamiętnikach Józefa Franka” odbędzie się na wspólnym posiedzeniu III wydziału T. P. N. i oddziału Polskiego T-wa Historycznego dn. 13-go b. m. (w sobotę) o godz. 8 wieczorem w lokalu seminarjum Historycznego (Zamkowa 11).

Walne zgromadzenie chrześcijańskiego Związku zaw. pracujących Iglą. Zarząd chrześcijańskiego Związku zawodowego pracujących Iglą, powiadamia swych członków, że w dniu 15-go b. m. t. j. w poniedziałek o godz. 19-jej w lokalu przy ul. Zawalnej 1 m. 4 odbędzie się walne zgromadzenie członków Związku. Na porządku obrad: sprawa wyborów do Izby Rzemieśniczej, sprawy organizacyjne, wybory nowego zarządu i wolne wnioski.

Wszystkich członków uprasza się o jaknajliczniejsze i punktualne przybycie.

ZABAWY

Sobótka w Ognisku. Dzisiaj w Ognisku Akademickim (Wielka 24) odbędzie się Sobótka. Przygrywać będzie nowy zespół muzyczny. Tańce rozpoczą się nie o godz. 10-jej jak dotychczas, lecz o godz. 8-jej wieczorem.

RÓŻNE

Przystanek autobusowy koło teatru Polskiego. W swoim czasie władze administracyjne wydały zarządzenie, aby na żądanie publiczności jadącej do teatru Polskiego w godzinach przedstawień teatralnych, autobus zatrzymywał się przed domem № 6 przy ul. Mickiewicza obok teatru „Lutnia”.

Ponieważ napływają ze strony publiczności skargi na niestosowanie się konduktorów autobusów do tego zarządzenia — dowiadujemy się, iż zainteresowane osoby mogą zwracać się do najbliższego posterunku P. P. celem pociągnięcia winnych konduktorów do odpowiedzialności karno-administracyjnej.

DOM-willa
parterowy, murywany, skanalizowany, ziemi pół dzies., do sprzedania.
Kolonja Wileńska 7, Marja Jasus

